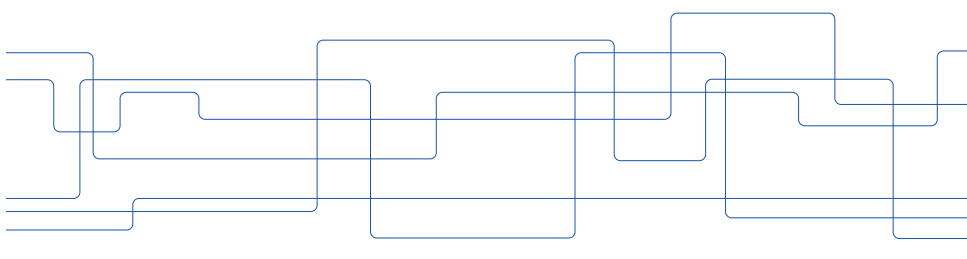

Att samverka i klimatanpassning

Sara Borgström, bitr. lektor Hållbar Stadsutveckling
Inst. Hållbar utveckling, miljövetenskap och teknik, KTH

sara.borgstrom@abe.kth.se

**WHAT IS THE USE OF
A HOUSE IF YOU DON'T
HAVE A DECENT PLANET
TO PUT IT ON?
HENRY DAVID THOREAU**

#GlobalGoals

EN KOMPLEX VÄRLD

Långsamma och snabba förändringar
som samverkar eller motverkar varandra

OSÄKERHET

Nya egenskaper uppkommer($1+1=3$)
Interaktion mellan skalor

3

Stadsliv 2019?

EUROPEAN HEAT WAVE
BLAST FURNACE Paris to hit hottest temperature in history at 42C today as Europe sizzles in new heatwave

UK 38.1°C	Netherlands 41.7°C
London 37.9°C	Germany 41.4°C
Paris 42.4°C	Belgium 40.6°C
	Luxembourg 39°C
Castello Branco 32°C	Rome 36°C
Benidorm 30°C	Madrid 30°C
Ibiza 32°C	Rhodes 31°C

Osäkerhet kräver **KAPACITET** att
FÖRSTÅ
FÖRVÄNTA
PLANERA FÖR
AGERA UTIFRÅN

RESILIENS

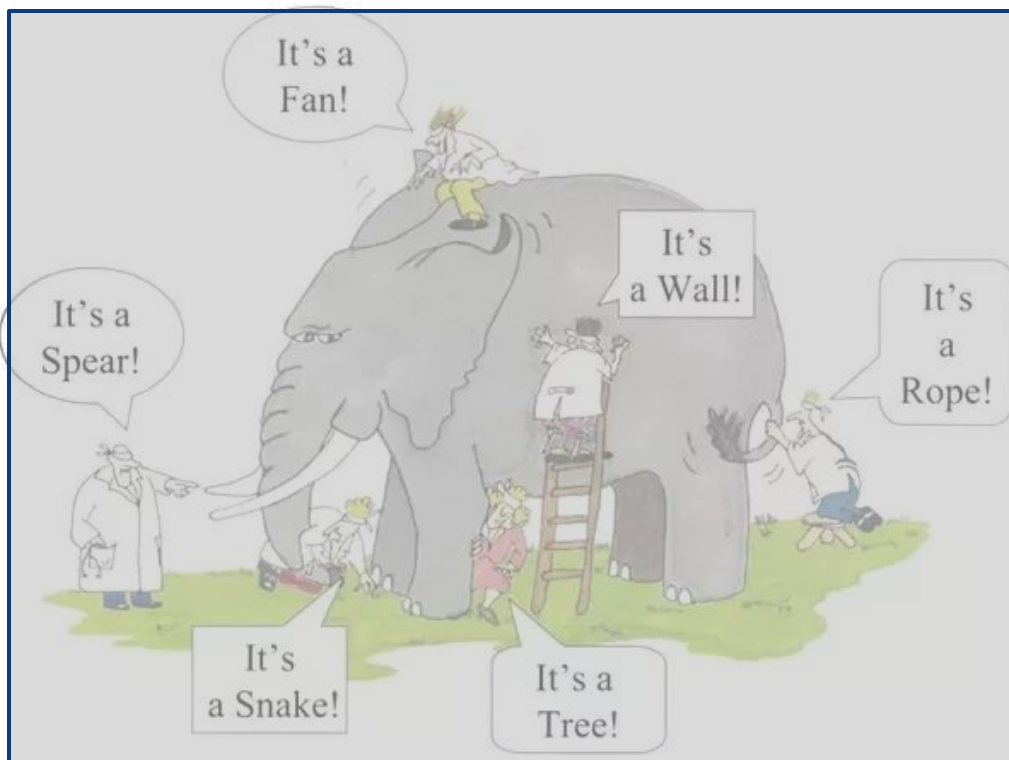
MÅNGFALD

KOPPLINGAR

SKALOR

FLEXIBILITET

LÄRANDE

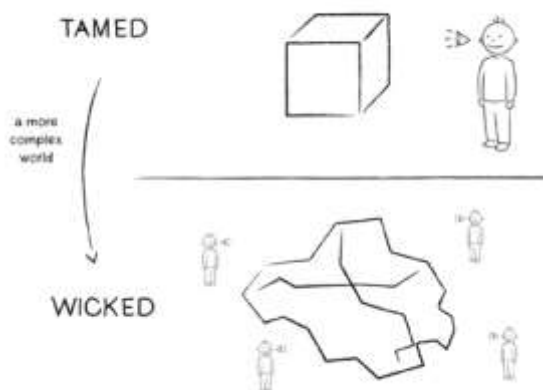
REAKTIVT I GAMLA FOTSPÅR

**Klimatsäkerhet +
Matsäkerhet - Vattensäkerhet -
Energisäkerhet - Luftsäkerhet -
Boendesäkerhet . . .**

”Wicked” (stökiga) problem/utmaningar

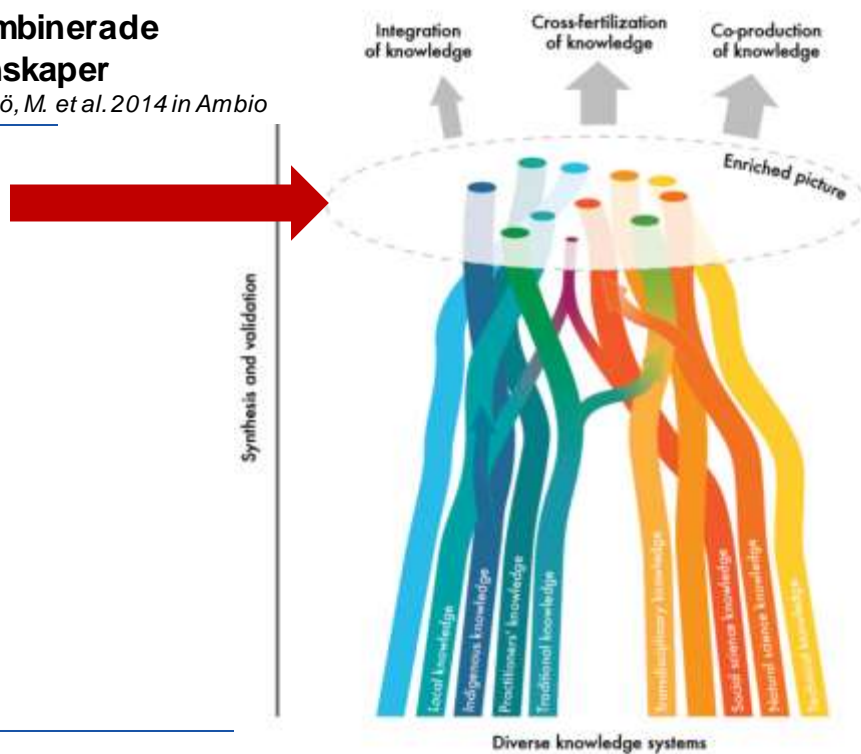

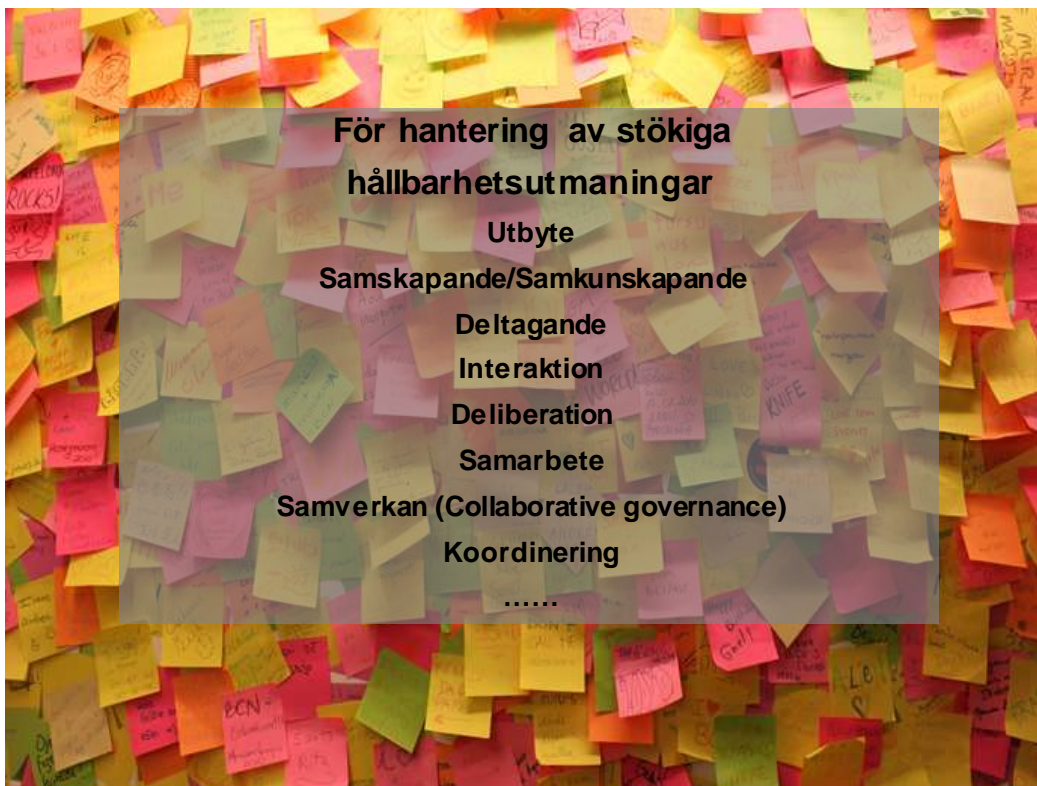
- Lätt att definiera
- Okontroversiellt
- Beprövade lösningar finns
- Inget behov av samverkan
- Svårdefinierat
- Omstritt
- Inga färdiga lösningar - innovation behövs
- Samverkan centralt

Westin, Caldron, Hellquist. 2016. Att leda samverkan. En handbok för dig som vill hantera komplexa samhällsutmaningar.
<http://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1040497/FULLTEXT01.pdf>

Kombinerade kunskaper

Tengö, M. et al. 2014 in *Ambio*

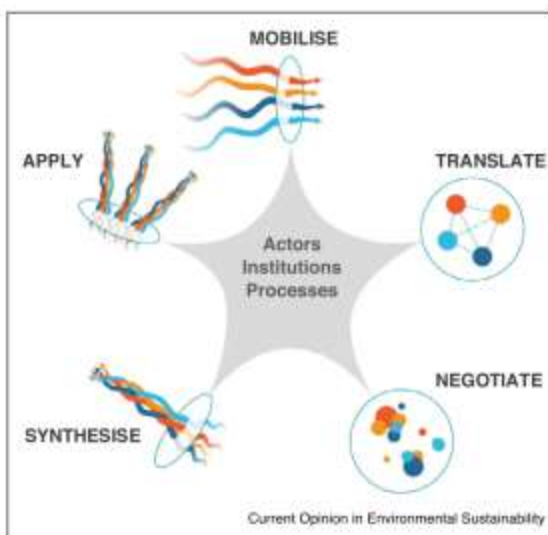

Samverkan för att hantera stökiga utmaningar – några reflektioner

- + Nödvändigt för att se helheten och arbeta sig bort från uppdelning i sektorer, nivåer, aktörsgrupper
- + Kan utveckla tillit och gemensamt ansvar vilket är nödvändigt för att hantera utmaningarna.
- Kan leda till otydlighet och svårighet att veta vem som bär ansvaret
- Resurskrävande och ineffektivt sätt att arbeta
- Inkludering bromsar progression.

Processen och utfallet – olika mål

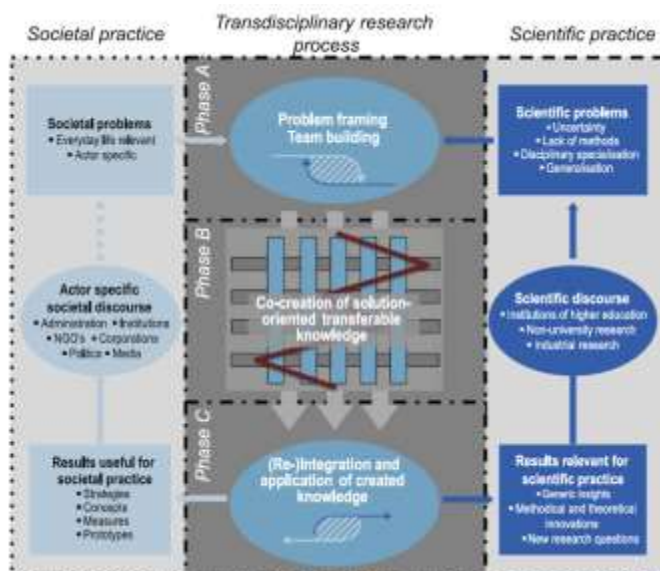

- Representativitet
- Lärande
- Inkluderande
- Inspirerande
- Transparent
- Väl förankrad
- Konstruktiva konflikter
- Innovativ
- .....

Tengö, M. et al (2017). In *Current Opinion in Environmental Sustainability*, 26–27, 17–25.

Gränssnittet

Lang, D. et al. 2012 in *Sustainability Science*

Inkludering

Gemensamma regler för processen

Påminna om mångfaldens värde

Språk och arbetssätt - vi behöver göra olika

Foto: Miljöverkstan

Utmaningsdriven samverkansprocess

Westin, Caldron, Hellquist. 2016. Att leda samverkan. En handbok för dig som vill hantera komplexa samhällsutmaningar.
<http://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1040497/FULLTEXT01.pdf>

Hur är startläget?

- Formella regelverk?
- Informella normer eller arbetssätt?
- Drivkrafter hos berörda aktörer?
- Relationer mellan berörda aktörer?
- Resurser hos aktörer?
- Åsikter om utmaningen?
- Mandat att förändra?
- Kompetens att förändra?

+ Värdskap, Projektledning, Praktikaliteter

Meningsfull samverkansprocess

Inramning – varför?

Process design – hur och vem?

Flexibilitet – tänk om?

Iterationer – mellanstegen

Systematiska reflektioner – och?

**... fokus på gränssnittet kräver kompetens i process-design
och facilitering!**

Vilka är dina bästa samverkanserfarenheter?

När samverka och när låta bli?

Vilka dilemman har du stött på i samverkansprocesser?

Tack!

sara.borgstrom@abe.kth.se
<https://www.kth.se/profile/sarabor>

